

Skulle det gå an, att äfven från Kammar- och Räkenskaps Expedition föredraga angående kronoresterna vore dermed högst brådskande. Skrifvelse från Wasa föreligger. Jag har nödgats telegrafera att inställa auktioner <tills> <vidare>.

Med Högaktning och Vänskap
Joh. Vilh. Snellman

N. B. Helst <klockan> 12 f. m., om går an.

10

882 J. V. SNELLMAN – N. ADLERBERG, KONCEPT RA, JVS samling

1:o Den svåra nöden sträcker sig till större delen af tre län med en sammanlagd befolkning af 740 000 personer; nemligen:

Uleåborgs Kuopio och Wasa län samt till nordliga delen af Åbo län.

Omfånget och graden af densamma är omöjlig att beräkna, emedan befolkningens egna uppgifter om skörden aldrig äro fullt pålitliga, och delvis säden ännu icke är uttröskad. Dock kan man anse, att äfven
20 största delen af den besutna befolkningen måste köpa säd; och den obesutna folkklassen är allmänt i saknad af arbetsförtjenst, hvarigenom den eljest fyller sitt behof för dagen.

I öfriga delar af landet är skörden knapp, så att äfven här behofvet måste fyllas genom spanmålsimport. Brödet göres öfverhufvud i landet af råg. Men rågskördens ringhet tvingar nu till begagnande af korn och hafra, hvarigenom brödförrådet ökas. En riklig höskörd gör hafran mera umbärlig såsom kreatursfoder. Och emedan äfven potatisskörden är ymnigare än senaste år, underhjälpes härigenom utkomsten för året,

2:o Hela östra delen af landet, kan äfven under vintern transportera säd från Petersburg. Någon fara för sädesbrist kan här icke uppstå. I Uleåborgs län vore behofvet för vintern fylldt, om blott privatimportörerna lyckas införskaffa den säd, de requirerat, enligt uppgift 25 000 Tch<etwert>. Till kronans magasin har importerats 10 000 –

S<umm>a 35 000 –

||Härtill kommer den säd, som befolkningen i länet tager från Kuopio och Joensuu städer, och hvilken kan uppskattas till 1/4 del af nyssanförda direkta import eller till

9 000 –||

I Wasa län anses privatimporten blifva knapp, ungefär 32 000 Tch<etwert> hvaremot till kronans magasin, som förut innehålla

40 2 500 –

införskaffas 11 600 –

samt korn, hafra (från Åbo) och hvetekli motsvarande ungefär

9 000 –

S<umm>a 55 100 –

hvertill ännu kommer den säd, som under vintern införes till östra delen af länet

Till magasinerna i Kuopio län som förut innehålla

7 000 Tch<etwert>

äro införskaffade 8 000 –

50 samt från Wiborg 1 600 –

Den blifvande privatimporten uppgifves till 50 000 – 66 600 Tch<etwert> hvaraf 9 000 Tch<etwert> till Uleåborgs län.

Till Björneborgs magasin i Åbo län anskaffas 2 000 Tch<etwert>

Öfverhufvud utgör importen för kronans magasin af råg och rågmjöl 30 000 Tch<etwert> jemte 6 400 Tch<etwert> och 20 000 pud

hvetekli med en kostnad af ungefär 2 200 000 mk,

Vid en 1866 anställd beräkning öfver kostnaden för undsättningsarbetena alltsedan missvexten 1862 visade sig, att densamma under sagde fyra års lopp uppgått till ungefär 1 500 000 mk, hvartill komma för enahanda ändamål utgifna lån till kommuner och enskilda i spanmål och penningar uppgående till högst 700 000 mark.

Dessa omkostnader hafva visserligen icke varit tillräckliga att afvända all nöd från den lösa befolkningen, hvilken nöd isynnerhet under vintern 1865–66 var större, än under de föregående åren. Men dessa data utvisa dock, att äfven med en måttlig uppoffring i detta afseende mycket kan uträttas.

I Senatens underdåniga hemställan om kreditivlånets upptagande beräknades härför i penningar 500 000 mark. Antages det, att dertill komma att användas äfven säd ur magasinerna till samma belopp eller ungefär 10 000 tunnor råg, borde ett så betydligt anslag komma att någotsånär motsvara behovet, isynnerhet om härtill läggas mindre lån till kommunerna må vara till ett sammanlagdt belopp af 400 000 mark.

Denna summa af 1 400 000 mark vore ringa, om den skulle användas endast för större arbeten på några få ställen i landet. Men fördeladt på ett hundratal små företag är anslaget betydligt.

Det är väl obestridligt, att äfven undsättningsarbeten böra inrättas så, att de medföra ett varaktigt gagn. Men der dessa båda ändamål icke i förening kunna vinnas, måste det senare uppoffras, emedan befolkningens undsättande härvid är hufvudsak.

I min tanke vinnes ändamålet allsicke genom de stora arbetena, just emedan dessa äro inskränkta till endast få ställen. Att till dessa samla befolkningen från en omkrets af 10 till 20 mil, vore endast att öka eländet.

Tvärtom beredes densamma den största lindringen derigenom att arbetet så att säga föres till den nödställdes egen dörr. Att förmå kvarhålla honom vid hemmet i kretsen af hustru och barn borde vara den för

883 KREDITIV FÖR SPANMÅLSIMPORTEN

HUB, JVS handskriftssamling

Genom Nådigt Reskript af den 17/29 Septem^{ber} sistlidet år har H^{ans} M^{ajestät} tillåtit Kejs^{erliga} Senaten, att i in eller utlandet låta upptaga ett kreditiv á 2 miljoner på 18 månaders tid, för anskaffande af säd till de af missvexten träffade länen.

Detta Nådiga tillstånd har icke behöft begagnas, sedan H^{ans} M^{ajestät} befallt upptagandet af ett utländskt statslån till omsättning af de inhemska uppsägbara lånen, och större delen af sagde utländska lån blifvit sålunda indraget, att spanmålsimportörerna fått sig den utländska valutan anvisad såsom förskott, att efterhand till amortisementsfonden inbetalas.

Men nya bedröfliga underrättelser om frostens härjningar äfven innevarande år i landets nordligaste delar låta åter förutse behovet af en icke obetydlig spanmålsimport.

||Den rådande väderleken låter också befara det värsta för den skonade, men ännu i förhållande till årstiden ganska litet utvecklade vårsäden, så att man, om ingen förändring sker, måste vara beredt på ytterligare frostsador.||